

Briseļē, 22.5.2017.
COM(2017) 517 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Maltas 2017. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2017. gada stabilitātes programmu

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Maltas 2017. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2017. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

Ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu²,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas³,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2016. gada 16. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu⁴, iezīmējot 2017. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2017. gada 9.-10. martā. Komisija 2016. gada 16. novembrī, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu⁵, kurā Malta nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku. Eiropadome atbalstīja šo ieteikumu 2017. gada 9.-10. martā, un 2017. gada 21. martā Padome to pieņēma⁶.
- (2) Ņemot vērā to, ka Maltas valūta ir euro un ka ekonomiskajā un monetārajā savienībā starp ekonomikām ir cieša savstarpējā saikne, Maltai būtu jānodrošina pilnīga un

---

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² COM(2017) 517 final.

³ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 un P8_TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 final.

⁵ COM(2016) 728 final.

⁶ 2017/C92/01

savlaicīga Ieteikuma par eurozonu, kas ir ietverts zemāk minētajā 2. ieteikumā, īstenošana.

- (3) 2017. gada ziņojums par Maltu⁷ tika publicēts 2017. gada 22. februārī. Tajā tika izvērtēti Maltas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2016. gada 12. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, turpmākie pasākumi saistībā ar iepriekšējos gados pieņemtajiem ieteikumiem un Maltas progress virzībā uz stratēģijas “Eiropa 2020” valsts mērķu sasniegšanu⁸.
- (4) Malta 2017. gada 18. aprīlī iesniedza savu 2017. gada valsts reformu programmu un 2017. gada 2. maijā — savu 2017. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās tika izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, veicot dalībvalsts programmu plānošanu par Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondi) 2014.–2020. gadam. Kā noteikts tiesību aktos, kas reglamentē ESI fondus⁹, gadījumā, ja tas nepieciešams, lai palīdzētu īstenot attiecīgos konkrētām valstīm adresētos ieteikumus, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt un grozīt tās attiecīgās ESI fondu programmas. Komisija ir sniegusi papildu norādes par to, kā piemērot šos noteikumus¹⁰.
- (6) Maltai pašlaik tiek piemērota Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa. 2017. gada stabilitātes programmā Maltas valdība plāno saglabāt budžeta pārpalikumu nominālā izteiksmē laikposmā no 2017. līdz 2020. gadam. Programmas periodā joprojām tiek ar pozitīvu rezervi ievērots vidēja termiņa budžeta mērķis — IKP izteiksmē līdzsvarots budžeta stāvoklis. Saskaņā ar stabilitātes programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP paliks zem 60 % no IKP atsaucēs vērtības un pakāpeniski samazināsies no 58,3% no IKP 2016. gadā līdz 47,6% no IKP 2020. gadā. Makroekonomikas scenārijs, kas ir šo budžeta prognožu pamatā, ir ticams attiecībā uz 2017. gadu un piesardzīgs attiecībā uz 2018.–2020. gadu. Tajā pašā laikā ir iespējami īstenošanas riski, kas saistīti ar budžeta izpildi.
- (7) 2016. gada 12. jūlijā Padome attiecībā uz 2017. gadu ieteica Maltai virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķi panākt ikgadēju fiskālo korekciju 0,6 % apmērā no IKP. Pēdējie dati liecina, ka Malta jau 2016. gadā ir sasniegusi savu vidēja termiņa budžeta mērķi. Pamatojoties uz Komisijas 2017. gada pavasara prognozi, tiek prognozēts, ka strukturālā bilance pieaugs no pārpalikuma 0,4 % apmērā no IKP 2017. gadā līdz 0,7 % no IKP 2018. gadā, joprojām pārsniedzot vidēja termiņa budžeta mērķi. Kopumā Padome uzskata, ka attiecībā uz Maltu prognozējams, ka tā 2017. un 2018. gadā izpildīs Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus.
- (8) Neraugoties uz vidēja termiņa mērķa sasniegšanu trīs gadus pirms termiņa, izdevumu pieauguma temps pārsniedza produktivitātes pieauguma potenciālu. Ja tas

---

⁷ SWD(2017) 83 *final*.

⁸ COM(2017) 90 *final*.

⁹ 23. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

¹⁰ COM(2014) 494 *final*.

turpināsies, tas rada bažas par publisko finanšu stabilitāti, jo īpaši gadījumā, ja rastos negaidīti satricinājumi attiecībā uz ieņēmumiem. Iestādes pārskatīja izdevumus atsevišķās publisko izdevumu jomās, kas ir jo īpaši nozīmīgas stabilitātei, proti, veselības aprūpes, izglītības un apmācības un sociālā nodrošinājuma jomā. Savlaicīga un efektīva turpmāko ieteikumu īstenošana noteiks to efektivitāti mērķa sasniegšanai. Turklāt Maltas publiskās finanses joprojām skar ilgtermiņa stabilitātes riski, kas saistīti ar prognozētajām iedzīvotāju novecošanas izraisītajām izmaksām, piemēram, veselības aprūpei, ilgtermiņa aprūpei un pensijām. Straujais ar novecošanu saistīto izdevumu prognozētais pieaugums galvenokārt izriet no pensiju izdevumiem; saskaņā ar 2015. gada ziņojumu par novecošanu tiek lēsts, ka līdz 2060. gadam tie pieaugs par 3,2 procentpunktiem no IKP. Ietaupījumus, visticamāk, radīs daži no nesen ieviestajiem pasākumiem. Tomēr šie ietaupījumi diez vai būs pietiekami, lai atsvērtu augošo izdevumu slogu un izšķirīgi uzlabotu ilgtermiņa stabilitāti. Līdz ar to varētu būt nepieciešami turpmāki pasākumi.

- (9) Malta ir ierosinājusi vairākus pasākumus, lai risinātu pensiju sistēmas radīto dubulto uzdevumu nodrošināt stabilitāti un adekvātus pensijas ienākumus. Paredzams, ka pasākumi, kurus ievieša 2017. gada budžetā, mēreni pazeminās vecāka gadagājuma cilvēku nabadzības risku un nedaudz uzlabos garantētās minimālās pensijas neto ienākumu aizvietoējuma rādītāju. Kopumā joprojām pastāv ievērojamas iespējas uzlabot pensiju adekvātuma rādītājus, tostarp mazinot izteiktās atšķirības starp dzimumiem.
- (10) Ceļu satiksmes pārslogotība ir kļuvusi par šķērslī uzņēmējdarbībai; tās ārējās (ekonomiskās un vides) izmaksas lēstas 274 miljonu euro apmērā gadā, un sagaidāms, ka tās palielināsies. Turklāt turpina palielināties satiksmes izraisītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, un, domājams, Malta nerasniegs savus 2020. gada emisiju samazināšanas mērķus. Malta ir pieņēmusi vērienīgu Valsts transporta stratēģiju laikposmam līdz 2050. gadam un Transporta darbības ģenerālpānu (*Operational Transport Master Plan*) laikposmam līdz 2025. gadam. Šajos dokumentos ietverts dažādu pasākumu kopums, lai racionalizētu privāto automašīnu izmantošanu, veicinātu alternatīvus mobilitātes risinājumus un efektīvāk izmantotu multimodālo un kolektīvo pārvadājumu sistēmas. Lai gan iecerēts, ka šie pasākumi nesīs ievērojamus uzlabojumus, joprojām paredzams, ka sastrēgumi paplašināsies un transporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2030. gadam samazināsies tikai nedaudz.
- (11) Finanšu sistēmai ir raksturīgs ievērojams skaits ārvalstu iestāžu, ko piesaista, citu faktoru starpā, labvēlīgā nodokļu vide. Malta ir vienīgā ES dalībvalsts, kas izmanto samaksātā uzņēmumu ienākuma nodokļa pilnīgas atskaitīšanas sistēmas un piedāvā atmaksājamo nodokļu kredītu shēmu. Maltai ir liels skaits līgumu par nodokļu dubultas uzlikšanas novēršanu, un tā ir pievilcīga vieta privātpersonu nodokļu rezidenta statusam. Starptautiski orientētās darījumdarbības uzraudzība tomēr ir sarežģīts uzdevums. Finanšu nozare lielāko daļu savas darbības veic ārpus Maltas. Aprūtināta ir salīdzinoši nelielās uzraudzības iestādes spēja pārraudzīt plašo sistēmu, it īpaši apdrošināšanas nozarē, bet arī banku nozarē. Maltas finanšu pakalpojumu iestāde, apspriežoties ar ECB, nesen ir pieprasījusi atcelt bankas licenci nelielam internetbankas pakalpojumu sniedzējam, kas saņem noguldījumus arī ārpus Maltas.
- (12) Lai gan ir gūti panākumi tiesu sistēmas efektivitātes celšanā, joprojām nepieciešami tālāki uzlabojumi. Valdība ir ierosinājusi jaunus pasākumus par otro iespēju un maksātnespēju, laukietilpīgās maksātnespējas un parādu dzēšanas procedūras kaitē

uzņēmējdarbības vides kvalitātei Maltā. Turklāt parādu dzēšanas regulējumā nav paredzēts termiņš, tādējādi tas nenodrošina juridisko noteiktību. Lai novērstu trūkumus, ir iesniegts Uzņēmumu likuma grozījumu projekts, ar ko ievieš būtiskas izmaiņas tiesiskajā regulējumā par maksātnespēju, piemēram, paredzot iespēju izmantot mediāciju, un projektu pašlaik izskata valsts parlaments. Šo grozījumu ietekme vēl ir jāanalizē atkarībā no to galīgās darbības jomas un formulējuma.

- (13) Darbaspēka trūkums parādās visos kvalifikācijas līmeņos, un prasmju piedāvājums aizvien nav pilnībā pielāgots darba tirgus vajadzībām. Būtiskai daļai no Maltes ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem joprojām ir zema kvalifikācija. Lai gan augstākais sekmīgi iegūtais izglītības līmenis pieaug, priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītāji joprojām ir augsti un pamatprasmju apguve jauniešu vidū joprojām ir vāja. Piekļuve mūžizglītībai un līdzdalība tajā ar darba devēju līdzdalību uzlabojas, tostarp arī attiecībā uz mazkvalificētiem darba ņēmējiem, bet, ņemot vērā problēmas apmēru, centieni ir jāturpina. Paredzams, ka ievērojamie izglītības un apmācību sistēmā veiktie ieguldījumi nesīs rezultātus, īpaši ja pasākumi tiks saglabāti un pilnveidoti, proti, pateicoties nesen izveidotajai Valsts profesionālās kvalifikācijas padomei. Nodarbinātības rādītāji pastāvīgi uzlabojas, un bezdarba līmenis ir nokrities zem 5 %. Tomēr daļība darba tirgū vēl aizvien ir viena no zemākajām ES, jo īpaši attiecībā uz gados vecākām un mazkvalificētām sievietēm, un tas norāda arī uz joprojām pastāvošo sociālās atstumtības risku personām, kam nav instrumentu, lai pielāgotos strauji mainīgajai ekonomikai. Tādēļ ir jāturpina pašreizējie ieguldījumi rīcībpolitikā un cieši jāuzrauga tālākā attīstība.
- (14) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi Maltes ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2017. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu, kā arī turpmākos pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Maltai adresētiem ieteikumiem. Tā ir ņēmusi vērā ne tikai to lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Maltā, bet arī to atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jāstiprina ES vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot ES līmeņa ieguldījumu.
- (15) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi stabilitātes programmu, un tās atzinums¹¹ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Maltai 2017. un 2018. gadā rīkoties šādi.

1. Paplašināt pašlaik notiekošās izdevumu pārskatīšanas tvērumu, ietverot arī plašāko publisko sektoru, un ieviest uz sniegumu balstītu pieeju publiskajiem izdevumiem.
2. Nodrošināt efektīvu uzraudzību pār starptautiski orientētu darījumdarbību, ko veic finanšu iestādes, kas licenci saņēmušas Maltā, šajā nolūkā sadarbojoties ar uzņemošo valstu uzraudzības iestādēm tajās valstīs, kurās tās darbojas.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

¹¹ Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.